

Висновки: при вимірювання віртикальних кутів на об'єкті «Грот Каліпсо» НДП НАН «Софієвка» з метою встановлення висот деформаційних марок грубі похибки (промахи) відсутні. Наявні незначні систематичні похибки – похибки зовнішніх умов.

Список використаних джерел

1. Войтенко С. П. Математична обробка геодезичних вимірів. Теорія похибок вимірів: Навчальний посібник. К.: КНУБА, 2003. 216 с.
2. Романчук С. В., Кирилюк В. П., Шемякін М. В. Геодезія. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 296 с.

Корнус А.О.

кандидат геогр. наук, доцент

Росада М.В.

магістрантка

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
м. Суми, Україна*

ДО ПИТАННЯ ЗМІСТУ РЕГІОНАЛЬНОГО АТЛАСНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КАРТОГРАФУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ АТЛАСУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

За останні десятиліття в нашій країні і за кордоном опубліковано значну кількість регіональних сільськогосподарських атласів. Традиційно під таким картографічним твором розуміють зібрання різних сільськогосподарських карт, об'єднаних загальним задумом, що дають комплексну характеристику розміщення сільськогосподарського виробництва, природних і економічних умов сільського господарства [4]. У праці [3] сільськогосподарський атлас розглядався як довідковий «посібник для керівного складу та фахівців сільського господарства (землепорядників, агрономів, зоотехніків, ветлікарів та ін.) при здійсненні ними різних заходів і складанні щорічних та перспективних планів розвитку сільського господарства» [3, с. 93]. На нашу думку, сьогоденне призначення такого атласу є набагато ширшим. Він може використовуватися і з освітньою, і з краєзнавчою метою, що має відбиватися і у змісті атласу, і у його структурі. Але в будь-якому випадку, критеріями оцінки якості атласу, мають бути повнота його змісту, інформативність і наочність.

Цих критеріїв притримувались при укладанні Атласу сільського господарства Сумської області [3]. Назване видання у картографічній формі передає територіальну структуру його головних галузей – рослинництва і тваринництва, а також особливості природних умов розвитку сільського господарства.

Розділ «Природні умови розвитку сільського господарства» відображає агрокліматичні та агрогрунтові умови ведення сільськогосподарської діяльності. Основу цієї рубрики становить карта ґрунтів та діаграми агрокліматичних умов (середня місячна і річна температура повітря, середня і максимальна місячна кількість опадів, швидкість вітру), розраховані за даними Українського гідрометеорологічного центру для чотирьох пунктів Сумської області (Дружба, Конотоп, Суми і Лебедин).

Розділ «Рослинництво» традиційно є одним з двох головних розділів атласів сільського господарства. Він розкриває розмір та структуру посівних площ і територіальний розподіл виробництва основних культур. Карти цього розділу передають площі земель, відведених під основні сільгоспкультури, частку посівних площ у загальній структурі сільгоспугідь, співвідношення посівних площ між сільськогосподарськими підприємствами та фермерськими господарствами. Основна частина карт передає територіальні відмінності у обсягах вирощування основних сільськогосподарських культур та їх груп (зернові й зернобобові,

технічні та кормові). Зокрема картографічне вираження отримали вирощування пшениці, вівса, кукурудзи, гречки, соняшнику, сої, картоплі, овочів та плодово-ягідних культур.

Розділ «Тваринництво» є другим традиційним розділом сільськогосподарських атласів. У атласі сільського господарства Сумської області він представлений картами територіальної концентрації вирощування сільгосппідприємствами сільськогосподарських тварин як в цілому, так і за окремими групами: велика рогата худоба, корови (включаючи карту виробництва молока) та свині.

В цілому атлас містить 22 тематичних карти, переважаючий масштаб яких 1:100 000 000.

Разом з тим, робота на укладанні атласу сільського господарства Сумської області, знайомство з іншими регіональними сільськогосподарськими атласи показали необхідність доповнення змісту атласу, що може бути реалізовано у його наступній редакції чи перевиданні. У цьому плані варто подумати над розділом «Соціально-економічні передумови сільськогосподарської діяльності». Ця рубрика має включати карти, що передають заселеність території, віковий склад мешканців, тривалість та інтенсивність депопуляції сільського населення, характер його зайнятості; інвестиції у сільське господарство, матеріально-технічну базу рослинництва і тваринництва.

Іншим розділом чи окремими розділами можуть бути «Використання земель» та «Сільськогосподарське районування». За прикладом [2] в основу карти типів сільського господарства можуть бути покладені:

1. переважаючі види товарної продукції, виробленої на великих і середніх агропідприємствах, отримані на основі інформації про обсяги реалізації продукції і розрахунків індексів локалізації посівів культур і видів худоби;

2. співвідношення обсягів виробництва сільгосппідприємств, господарств населення і фермерських господарств;

3. кількість худоби на одне домогосподарство населення.

Зрозуміло, що перелік розділів чи картографічних сюжетів не обмежується лише тими, що перераховані вище.

Список використаних джерел

1. Корнус А. О. Атлас сільського господарства Сумської області [Електронний ресурс] : географічний атлас / А. О. Корнус ; Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка ; Сумський відділ Українського географічного товариства. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – ISBN 978-966-698-278-3.

2. Нефедова Т.Г. Картографирование сельского хозяйства в национальных атласах России. *Український географічний журнал*. 2013. №1. С. 60-67.

3. Нольфина М. А. О сельскохозяйственных атласах на примере их изданий 1974-1989 гг. *Интерэкспо Гео-Сибирь*. 2010. № 2. С. 93-95.

4. Шоцкий В.П. Картографические методы исследования географических проблем сельского хозяйства. Л: Наука, 1970. 139 с.

Kustovska O.

Ph. D. in Economics, Associate Professor, Department of Land Management,

Strelchenko L.

Master's student of the Faculty of Land Management

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

THE IMPORTANCE OF CONDUCTING TOPOGRAPHIC-GEODESIC WORKS IN THE SETTLEMENT OF LAND DISPUTES

The attraction of land as immovable property in the civil turnover led to the increase in the number of land owners and users, land uses and have influenced the increase in the number of land